

Žuvininkystės komitetas
Pirmininkė

2024 12 06 PROJEKTAS

Tarptautinės prekybos komiteto
pirmininkui
Berndui LANGE
BRIUSELIS

Tema: Žuvininkystės (PECH) komiteto nuomonė dėl Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo (2024/0052(NLE))

Gerb. Pirmininke,

2024 m. rugsėjo 16 d. PECH komiteto koordinatoriams priėmus sprendimą, 2025 m. sausio XX d.¹ Žuvininkystės komitetas priėmė šią nuomonę laiško forma dėl procedūros 2024/0052(NLE), visų pirma dėl dviejų protokolų su Norvegija ir Islandija tiek, kiek jie apima su žvejyba susijusius klausimus.

Pagarbiai

Carmen Crespo Díaz
Kopija: Teisėkūros koordinavimo skyriui.

¹ Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai: [] ([Pirmininkas / laikinai einantis pirmininko pareigas], (pirmininko pavaduotojas), ... (pirmininko pavaduotojas), ... (nuomonės referentas), (pavaduojantis narys), (narys pagal 216 straipsnio 7 dalį),... ir....) (1) (2)

NUOMONĖ

Žuvininkystės komiteto pateikta Tarptautinės prekybos komitetui

dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo sudarymo Europos Sąjungos vardu – 2024/0052(NLE)

priimta 2025 m. sausio XX d.

A. kadangi 2024 m. kovo 4 d. Komisija pateikė pasiūlymą (COM(2024)97 final) dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos, Islandijos, Lichtenšteino Kunigaikštystės ir Norvegijos Karalystės susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. EEE finansinio mechanizmo, Norvegijos Karalystės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl 2021 m. gegužės mėn. – 2028 m. balandžio mėn. Norvegijos finansinio mechanizmo, Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos Karalystės susitarimo papildomo protokolo ir Europos ekonominės bendrijos ir Islandijos susitarimo papildomo protokolo sudarymo Europos Sąjungos vardu;

B. kadangi 2024 m. birželio 25 d. Taryba nusprendė paprašyti Europos Parlamento pritarti peržiūrėtam Tarybos sprendimo dėl pirmiau nurodytų susitarimų ir papildomų protokolų sudarymo projektui (Tarybos dok. 10005/24); kadangi 2024 m. rugsėjo 5 d. Taryba pasirašė šiuos keturis tarptautinius susitarimus, kad juos būtų galima laikinai įgyvendinti;

Žuvininkystės komitetas:

1. primena, kad susitarimai su trečiosiomis valstybėmis dėl žvejybos turėtų būti grindžiami tvaraus ir atsakingo jūrų vandens išteklių naudojimo principu ir patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis;

2. primena, jog svarbu, kad ES žvejybos laivynai galėtų naudotis savo teisėmis tvariai, nuspėjamai ir stabiliai žvejoti žuvų išteklius šiaurės rytų Atlante, laikantis tarptautinės teisės ir daugiašalių ar dvišalių žvejybos susitarimų, visų pirma su Norvegija;

3. pabrėžia, kad po „Brexit'o“ labai pablogėjo ES ir Norvegijos santykiai žvejybos srityje, ir reiškia didžiausią susirūpinimą dėl Norvegijos vis didesnio polinkio nebendradarbiauti su ES tokių išteklių žvejybos valdymo ir juos žvejojančių laivynų klausimais;

4. atsižvelgdamas į tai primena Norvegijos sprendimus sumažinti ES atlantinių menkių kvotas ir apriboti ES laivų prieigą prie Svalbardo salyno vandenių, pažeidžiant Paryžiaus sutartį dėl Špicbergeno; taip pat primena, kad nuo 2021 m. Norvegija nustato vienašales atlantinių skumbrių kvotas, gerokai viršijančias bet kokias anksčiau sutartas laimikio dalis ir ES laivynų bei veiklos vykdytojų sąskaita, todėl ištekliai pereikvojami; be to, primena Norvegijos nebendradarbiavimo poziciją žvejybos šiaurės rytų Atlante valdymo forumuose, kai siekta, kad

būtų peržiūrėti ilgalaikiai dalijimosi susitarimai ir neatsižvelgta į svarbius ES žvejybos interesus, susijusius su kitais bendrais ištekliais, pavyzdžiui, silkėmis ar jūrų ešeriais;

5. pabrėžia, kad Norvegijos CO₂ mokesčio sistema, taikoma žvejybos laivams, vykdančioms veiklą 250 jūrmylių nuo bazinės linijos plote (taigi iš dalies tarptautiniuose vandenyse), yra visiškai diskriminacinė ES laivynų atžvilgiu, nes Norvegijos laivai už tai gauna tam tikrą kompensaciją; tačiau pripažįsta, kad Norvegijos taikoma išimtis žvejybai tolimuose vandenyse bus palaipsniui panaikinta nuo 2025 iki 2028 m.;

6. apgailestauja ir reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad Norvegija vis dar leidžia Rusijos žvejybos laivams patekti į keturis jos uostus;

7. pabrėžia, kad ES rinka yra itin svarbi norint parduoti Norvegijos žvejybos ir akvakultūros produktus; mano, kad galimybė patekti į Europos jūros gėrybių rinką turėtų būti suteikiama tik su sąlygomis, kad Norvegija įsipareigos užtikrinti vienodas sąlygas ES ir Norvegijos žvejams ir kad bus apsaugoti ES interesai, visų pirma žvejų ir žuvų augintojų bei jūros gėrybių vertės grandinės veiklos vykdytojų interesai;

8. todėl apgailestauja, kad Komisija pasiekė nesubalansuotą susitarimą dėl protokolo, kuriuo suteikiamos tarifų nuolaidos iš Norvegijos importuojamiems žuvininkystės produktams, atnaujinimo ir dėl kurio buvo derėtasi neskaidriai ir be tinkamų konsultacijų; mano, kad šis protokolas turėjo būti svarstomas atsižvelgiant į platesnį ES santykių su Norvegija kontekstą ir kad yra praleista proga pasinaudoti ES įtaka kitose srityse siekiant paskatinti šią valstybę glaudžiau bendradarbiauti su ES žvejybos klausimais.

9. primygtinai ragina Komisiją laikytis visiškai skaidraus ir holistinio požiūrio į ES ir Norvegijos santykius, susiejant lengvatinę prieigą prie ES rinkos su ES teisėtą ir istoriškai patvirtintą ES žvejybos interesų apsauga, taip pat su tvarumo klausimais; šiuo atžvilgiu palankiai vertina tai, kad Komisija inicijavo ES ir Norvegijos aukšto lygio dialogą žvejybos klausimais, ir pabrėžia, kad šis dialogas labai svarbus siekiant konkrečių rezultatų ES žvejybos veiklos vykdytojams.

10. labai palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1026/2012 dėl tam tikrų priemonių siekiant išsaugoti žuvų išteklius, susijusių su valstybėmis, kurios leidžia vykdyti netausiają žvejybą (2024/224(COD)), kuriuo siekiama sustiprinti ES priemones, skirtas ES nepriklausančių valstybių vykdomos netausios žvejybos praktikos problemai spręsti, ir taikomas tais atvejais, kai ES nepriklausančios valstybės nebendradarbiauja bendro intereso žuvų išteklių žvejybos valdymo klausimais;

11. apgailestauja dėl to, kad ES ir Norvegijos bei Islandijos protokolai dėl prekybos žuvininkystės produktais jau laikinai taikomi, nelaukiant Europos Parlamento pritarimo;

12. pripažįsta EEE susitarimo vertybes ir abipusę naudą, sudarant sąlygas bendradarbiavimui ir geriems kaimyniniams santykiams ir užtikrinant nuspėjamumą abiejų valstybių veiklos vykdytojams, taip pat labai svarbų Europos Sąjungos ir EEE valstybių susitarimų dėl finansinio mechanizmo indėlį mažinant ekonominius ir socialinius skirtumus EEE;

13. vis dėlto apgailestauja, kad Komisija, siūlydama Tarybai sudaryti šiuos keturis susitarimus ir protokolus vienu sprendimu (COM(2024)97 final), nepateikė jokio objektyvaus pagrindimo,

kodėl šie keturi susitarimai ir protokolai susieti; pabrėžia, kad Komisija, priešingai, nurodo, kad ES ir Islandijos bei ES ir Norvegijos prekybos žuvimis protokolo peržiūros buvo atliekamos lygiagrečiai, tačiau nepriklausomai nuo derybų dėl finansinių mechanizmų;

14. ragina atkreipti dėmesį į tai, kad nors Komisijos pasiūlytas teisinis pagrindas šiems keturiems skirtingiems susitarimams ir protokolams sudaryti buvo skirtingas, Taryba nusprendė juos pateikti Parlamentui, kad gautų pritarimą, kaip vieną dokumentų rinkinį, grindžiamą tuo pačiu teisiniu pagrindu;

[1 VARIANTAS – protokolo atmetimas]

15. atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, **reiškia nepritarimą Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos žuvininkystės protokolo sudarymui**; todėl taip pat ragina Tarptautinės prekybos komitetą nepritarti šio protokolo su Norvegija sudarymui ir, atitinkamai, kito protokolo ir susitarimų, su kuriais jis susietas, sudarymui priimant vieną bendrą sprendimą;

[2 VARIANTAS – pritarimas]

15. primygtinai ragina Komisiją atidžiai stebėti abiejų protokolų įgyvendinimą atsižvelgiant į visų šalių interesus; jei nesilaikoma reikalavimų arba jei nevyksta sąžiningas dialogas ir toliau nepavyksta bendradarbiauti su Norvegija žvejojimo klausimais, ragina Komisiją taikyti Reglamente (ES) Nr. 1026/2012 numatytas atsakomąsias priemones, kurios gali apimti žuvininkystės produktų importo arba prieigos prie ES uostų apribojimus;

16. pakartoja, kad yra labai susirūpinęs dėl Europos ekonominės bendrijos ir Norvegijos protokolo, susijusio su žuvininkyste, ribotumo ir disbalanso, tačiau **ragina Tarptautinės prekybos komitetą rekomenduoti patvirtinti keturis tarptautinius susitarimus kaip vieną rinkinį**.

**PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS,
IŠ KURIŲ REFERENTĖ GAVO INFORMACIJOS**

Pirmininkė, prisiimdama visą atsakomybę, pareiškia, kad negavo informacijos iš jokio subjekto ar asmens, kuris turi būti nurodytas šiame priede pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį.